

SECTIO III

sistit Conciliarum canones, ac decreta.

§. I.

APOSTOLORUM CANON XXV. (a)

„ **E**x his, qui cœlibes in Clerum pervenerunt, jubemus, ut lectores tantum, & cantores, si velint, nuptias contrahant.

(a) Ita editio Corporis Juris Canonici, quam BOEHMERUS *Corp. Jur. Canon.* Tom. I. pag. 1231. retinuit. Apud ZONARAM in *Can. Ss. Apost. Canon.* XXVI. est, qui habet: *Ex non conjugatis ad clerum evenitis conjuges accipere volentibus, permittimus hoc lectoribus, & cantoribus solis.* Apud BINIUM Concil. Tom. I. Part. I. pag. 7. & GONZALEZ TELLEZ in *Comment. in Cap. i. X. de vita & honest. cler. Canon.* XXVII. est, qui habet: *Innuptis autem, qui ad clerum proverbi sunt, præcipinus, ut si voluerint, uxores accipiant, sed lectors, cantoresque tantummodo.* Huic concordat editio Canonum Apostolorum Moguntina de anno 1535. PITHOEUS in *Cod. Canon.* pag. 12. nec non HARTZHEIM Concil. German. Tom. I. pag. 133. BEVEREGIO in *Cod. Canon. Eccles. primitiv. Lib. I. Cap. V. §. 6.* (*) rursum est canon vicesimus sextus, qui habet: *Ex his, qui non duila uxora ad Clerum promoti sunt, jubemus, si velint, uxores ducere lectors & cantores solos.* De horum Canonum prima origine, antiquitate, collectione, renovatione ac confirmatione fusius agit laudatus BEVEREGIUS cit. *Lib. I. Cap. II. III. & IV.*

(*) Apud COTELERIUM *Sr. Patrum*, qui temporibus Apostolicis floruerunt, Oper. Vol. II. Part. II. pag. 25.

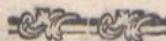
§. II.

CONCILIJ ELIBERITANUM *Can. XXXIII.* (a)

„ **P**lacuit in totum prohiberi Episcopis, Presbyteris, & Diaconib. vel omnibus Clericis positis in Monasterio abstinere se a conjugiis suis, & non generare filios; quicunque vero fecerit, ab honore clericatus exterminetur.

(a) Apud BINIUM Concil. Tom. I. Part. I. pag. 195. Conferatur ANTONIUS AUGUSTINUS *Jur. Pontif. veter. Epit. Lib. VII. Tit. XVII. Cap. 10.*

§. III.

§. III.

CONCILIO ANCYRANUM Canon. IX. vel X. (a)

„ Diaconi quicunque, cum ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt, dicentes: velle se habere uxores, nec posse se continere; hi si postea ad nuptias venerint, maneant in ministerio propterea quod his Episcopus licentiam dederit. Quicunque sane tacuerunt, & suscepserunt manus impositionem, professi continentiam, si postea ad nuptias venerint, a ministerio cessare debent. „

(a) DISTINCT. XXVIII. C. 8. Et apud BINIUM cit. Part. I. pag. 228. VOELLUM & JUSTELLUM Biblioth. Jur. Canon. Tom. I. pag. 278. & PITHOEUM in Cod. Canon. pag. 51. AENEAS Parisiensis Episcopus apud LUPUM Synod. General. Tom. III. Differt. I. Cap. I. pag. 7. legit: „ Diaconi quoque cum ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt, dicentes: velle se habere uxores, neque posse se continere, hi postea si ad nuptias convenerint, maneant in clero tantum, & a ministerio abjiciantur. Quicunque vero tacuerint, & suscepserint manus impositionem professi continentiam, & postea ad nuptias convenerint, a ministerio vel clero cessare debebunt, laicam tantum communionem recipientes, „

§. IV.

CONCILIO NEOCAESARENSE Cap. I. (a)

„ Presbyter si uxorem acceperit, ab ordine deponatur. Si vero fornicatus fuerit, vel adulterium perpetraverit, amplius pelli debet, & ad pœnitentiam redigi. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 234. VOELLUM, & JUSTELLUM Tom. I. pag. 281. & PITHOEUM cit. Cod. pag. 56. Conferatur LUPUS cit. Differt. I. Cap. II. pag. 69.

§. V.

SYNODUS ROMANA II. sub SYLVESTRO Cap. XIX. (a)

„ Nemo enim presbyter a die onus presbyterii sumat conjugium, ut si quis neglecto exierit, duodecim annis eum dicimus pri vari honore. Quod si quis contra hunc cirographum præsentem ac publice egerit dictum, condemnetur in perpetuum.

(a) Apud

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 260. lit. i. notantem, vix integrum verum inveniri, in quem mendum non irreperit. Consulatur BERARDUS de Gratian. Canon. Part. I. Cap. VI. qui totum concilium inter apocrypha monumenta recenset.

§. VI.

CONCILIO ARELATENSE II. Cap. II. (a)

„ Assumi aliquem ad Sacerdotium in conjugii vinculo constitutum „ A non oportet, nisi fuerit promissa conversio.,,

IDEIM Cap. III. (b)

„ Si quis clericus a gradu diaconatus, in solatio suo mulierem, „ præter aviam, matrem, sororem, filiam, neprem, vel conver- „ sam secum uxorem habere præsumpsiterit, a communione alienus „ habetur. Par quoque, & mulierem: (si se separare noluerit) „ poena percellat.,,

(a) DISTINCT. XXVIII. C. 6. Et apud BINIUM cit. Part. I. pag. 564. De tempore hujus Concilii conferantur laudatus BINIUS cit. Part. I. pag. 566. & BERARDUS de Gratian. Canon. Part. I. Cap. 4. pag. 47.

(b) Apud BINIUM cit. Pag. 564.

§. VII.

CONCILIO TAURINENSE Cap. VII. (a)

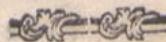
„ Hi autem, qui contra interdictum sunt ordinati, vel in minis- „ terio genuerunt filios, ne ad majores gradus ordinum per- „ mittantur, Synodi decretit authoritas.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 568. & HARDUINUM Consil. Tom. I. Column. 886.

§. VIII.

CONCILIO CARTHAGINENSE II. Can. III. (a)

„ Aurelius Episcopus dixit: Cum præterito concilio de continen- „ tia, & castitatis moderamine tractaretur, gradus isti tres, qui „ constrictione quadam castitatis per consecrationes adnexi sunt: „ Episcopos, inquam, presbyteros & diaconos, ita complacuit, ut „ condeceret sacros antistites, ac Dei sacerdotes, nec non & Levitas, „ vel qui sacramentis divinis inserviunt, continentes esse in omni- „ bus,

„ bus, quo possint simpliciter, quod a Domino postulant, impetrare,
„ re, ut quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit antiquitas, nos
„ quoque custodiamus.,,

IDE^M Can. IV.

„ Faustinus Episcopus Ecclesiæ Potentinæ, provinciæ Piceni, legatus Romanus Ecclesiæ, dixit. Placer, ut Episcopus, presbyter, & diaconus, vel qui sacramenta contrectant, pudicitiæ custodes ab uxoribus se abstineant. Ab universis Episcopis dictum est:
„ placet, ut in omnibus pudicitia custodiatur, qui altari inserviunt.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 571. VOELLIUM & JUSTELLUM cit. Tom. I. pag. 335. PITHOEUM cit. Cod. pag. 132. & BERARDUM cit. Part. I. Cap. 15. pag. 176. Conferatur DISTINCT. LXXXIV. C. 3. Contra editio correcta apud SCHELSTRATE de Ecclesia Africana Dissert. III. Cap. IV. Can. II. habet: „Epigonius Episcopus Bullensium Regiorum dicit: cum in præterito Concilio, de continentiæ & castitatis moderamine tractaretur, gradus isti tres, qui constrictione quadam castitati per consecrationes annexi sunt, Episcopus, inquam, Presbyter, & Diaconus, tractatu pleniore, ut pudicitiam custodian, doceantur. Genethlius Episcopus dixit: ut superius dictum est, decet sacrosanctos Antistites, & Dei Sacerdotes, nec non & levitas, vel qui sacramentis divinis inseruent, continentes esse in omnibus: quo possint simpliciter, quod a Deo postulant, impetrare: ut quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus. Ab universis Episcopis dictum est: omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, & Diaconi, vel qui sacramenta contrectant, pudicitiæ custodes, etiam ab uxoribus se abstineant: ut in omnibus & ab omnibus pudicitia custodiatur, qui altari deserviunt.,,

§. IX.

CONCILII CARTHAGINENSE III. Cap. XIX. (a)

„ Placuit, ut lectores, cum ad annos pubertatis venerint, coganatur aut uxores ducere, aut continentiam profiteri.,,

IDE^M Cap. XXV. (b)

„ Ut clerici vel continentes, ad viduas, vel virgines, nisi iussu vel permisso Episcoporum aut Presbyterorum, non accedant.
„ Et hoc non soli faciant, sed cum clericis, vel cum his, cum quibus Episcopus jusserrit vel presbyter. Nec ipsi Episcopi aut presbyteri soli habeant accessum ad hujusmodi fœminas, nisi aut clerici præsentes sint, aut graves aliqui Christiani.,,

(a) Apud

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 575. & LUPUM cit. Dissertat. I. Cap. 3. pag. 26. Conferatur DISTINCT. LXXXI. C. 32. & BERARDUS cit. Cap. 15. pag. 180.

(b) Alterius editionis Canon XXV. apud BINIUM cit. Part. I. pag. 580. sonat. „ Aurelius Episcopus dixit: Addimus fratres charissimi præterea, „ cum de quorundam clericorum, quamvis lectorum, erga uxores pro- „ prias incontinentia referretur, placuit, quod & in diversis conciliis fir- „ matum est, ut subdiaconi, qui sacra mysteria contrectant, & diaconi & „ presbyteri, sed & Episcopi secundum priora statuta etiam ab uxoribus „ se contineant: ut tanquam non habentes videantur esse: quod nisi fece- „ rent, ab ecclesiastico removeantur officio. Cæteros autem clericos ad „ hoc non cogi, nisi maturiori ætate. Ab universo Concilio dictum est, „ quæ vestra sanctitas est juste moderata, & sancta & Deo placita sunt, „ confirmamus. „

§. X.

CONCILIO CARTHAGINENSE V. Can. III. (a)

„ Præterea cum de quorundam clericorum, quamvis erga uxores „ proprias, incontinentia refetur, placuit Episcopos & pres- „ byteros, & diaconos secundum propria statuta, etiam ab uxori- „ bus continere. Quod nisi fecerint, ab ecclesiastico removeantur „ officio. Cæteros autem clericos ad hoc non cogi, sed secundum „ uniuscujusque Ecclesiæ consuetudinem observari debere. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 593. VOELLUM & JUSTELLUM cit. Tom. I. pag. 143. PITHOEUM cit. Cod. pag. 136. & LUPUM cit. Cap. 3. pag. 20. Conferatur DISTINCT. XXXII. C. 13. & BERARDUS cit. Cap. 15. pag. 202.

§. XI.

CONCILIO TOLETANUM I. Can. I. (a)

„ Placuit, ut Diacones, si vel integri, vel casti sint, & continentis „ vitæ, etiam si uxores habeant, in ministerio constituantur: ita „ tamen, ut si qui etiam ante interdictum, quod per Lusitanos „ Episcopos constitutum est, incontinenter cum uxoribus suis vixe- „ rint, Presbyterii honore non cumulentur. Si quis vero ex pres- „ byteris ante interdictum filios suscepit, de presbyterio ad Epis- „ copatum non permittatur. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 597. & HARDUINUM Concil. Tom. I. Column. 990.

§. XII.

CONCILIUM AFRICANUM *sub Bonifacio & Cælestino Cap. XXXVII.* (a)

„ Præterea cum de quorundam clericorum, quamvis erga uxores proprias incontinentia referretur: placuit, Episcopos & presbyteros & diaconos, secundum priora statuta, etiam ab uxoribus continere. Quod nisi fecerint, ab ecclesiastico removeantur officio. Cæteros autem clericos ad hoc non cogi, sed secundum uniuscujusque Ecclesiæ consuetudinem observari debere. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 749. PITHOEUM cit. Cod. pag. 152. & HARTZHEIM Concil. Germ. Tom. I. pag. 216.

§. XIII.

CONCILIUM ARAUSICENSE *Cap. XXII. & XXIII.* (a)

„ Sedit præterea, ut deinceps non ordinentur Diacones conjugati, nisi, qui prius, conversionis proposito, professi fuerint castitatem. Si quis autem post acceptram benedictionem leviticam cum uxore sua incontinentis invenitur, ab officio abjiciatur. „

(a) Apud BINIUM cit. Tom. I. Part. II. pag. 499. & HARDUINUM Concil. Tom. I. Column. 1786.

§. XIV.

CONCILIUM VENETICUM *Can XI.* (a)

„ Presbyteri, diaconi, atque subdiaconi vel deinceps, quibus ducenti uxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum evident convivia, ne his cœtibus misceantur, ubi amatoria cantantur & turpia, aut obsceni motus corporis, choris & saltibus efferuntur, ne auditus & obtutus sacris mysteriis deputati, turpium spectaculorum atque verborum contagio polluantur. „

(a) Apud BINIUM Concil. Tom. II. Part. I. pag. 421. & HARDUINUM Concil. Tom. II. Column. 798.

§. XV.

❧

§. XV.

CONCILIO TURONICO I. Cap. I. (a)

„ Primo ergo loco, sacerdotes vel ministri Ecclesiæ, de quibus
 „ dictum est, *Vos estis lux mundi*, ita in omni sancta conversa-
 „ tione a Dei timore actus suos dirigant, ut & divinæ possint pla-
 „ cere clementiæ, & bonum fidelibus præbeant exemplum: quia si-
 „ cut vœ eis interminatur, per quos nomen Dei blasphematur, ita
 „ illi immortalitatis gloriam consequentur, per quorum actus no-
 „ men Dei benedicitur. Si enim universis fidelibus, secundum apos-
 „ tolicam doctrinam, castitas custodienda indicitur, ut qui habent
 „ uxores ita sint, quasi non habentes: quanto magis sacerdotes Dei,
 „ ac levitæ divino mancipati altari, custodire debent, ut non solum
 „ cordis, verum etiam corporis puritatem servantes, pro plebe sup-
 „ plicaturi, preces illorum ad divinum mereantur introire auditum?
 „ quia secundum authoritatem Apostoli, qui in carne sunt, Deo
 „ placere non possunt. Vos autem non estis in carne, sed in spi-
 „ ritu. Et iterum: Omnia munda mundis, coquinatis autem &
 „ infidelibus nihil est mundum: sed polluta est eorum & mens &
 „ conscientia. Cum ergo laico abstinentia imperetur, ut possit ora-
 „ tioni vacans, & Deum deprecans, exaudiri: quanto magis sacer-
 „ dotibus vel levitis, qui omni momento parati esse debent in om-
 „ ni munditia & puritate, securi, ne aut sacrificium offerre, aut
 „ baptizare, si id temporis necessitas poposcerit, cogantur imparati
 „ aut immundi? Qui si contaminati fuerint carnali concupiscentia,
 „ qua fronte excusabunt, quo pudore usurpabunt, qua conscientia,
 „ quo merito exaudiri se credent? „

IDEM Cap. II.

„ E t licet a patribus nostris e commissa autoritate id fuerit con-
 „ stitutum, ut quicunque sacerdos vel levita, filiorum procrea-
 „ tioni operam dare fuisset convictus, a communione dominica ab-
 „ stineret; nos tamen huic distinctioni moderationem adhibentes, &
 „ justa constitutione mollientes, id decrevimus, ut sacerdos vel le-
 „ vita conjugali concupiscentiæ inhærens, vel a filiorum procreatio-
 „ ne non delinens, ad altiorem gradum non descendat, neque sa-
 „ crificia Deo offerre, vel plebi ministrare præsumat. Sufficiat his
 „ tantum, ut a communione non efficiantur alieni. Sed ut haec va-
 „ leant

„ leant observare, fomitem omnium vitiorum oportet abscindī,
 „ Apostolo præcipiente: Nolite inebriari vino, in quo est luxuria.
 „ Et quam gravi ebrietas supplicio expietur, eadem Apostolica ma-
 „ nifestat doctrina, inter cætera dicens: neque fornicatores, neque
 „ idolis servientes, neque ebriosos regnum Dei possessuros. Si quis
 „ vero in omni officio clericali Deo militans, ab ebrietate se non
 „ abstinet, secundum status sui ordinem competens in eum vindicta
 „ tribuatur.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 444. & HARDUINUM cit. Tom. II. Column. 793. & 794.

§. XVI.

CONCILIO AGATENSE *Can. XXXIX.* (a)

„ Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi, vel deinceps quibus ducendi
 „ uxores licentia non est, etiam alienarum nuptiarum evitent
 „ convivia: nec his cœtibus misceantur, ubi amatoria cantantur &
 „ turpia, aut obsceni motus corporum choreis & saltationibus ef-
 „ feruntur: ne auditus aut obtutus sacris mysteriis deputati turpium
 „ spectaculorum, atque verborum contagione polluantur.„

(a) DISTINCT. XXXIV. *Can. 19.* & apud BINIUM cit. Part. I. pag. 556. &
 HARDUINUM cit. Tom. II. Column. 1002.

§. XVII.

CONCILIO GERUNDENSE *Can. VI.* (a)

„ De conversione vitæ id statuere placuit, a Pontifice usquè ad
 „ subdiaconum, post suscepti honoris officium, si qui ex con-
 „ junctis fuerint ordinati, ut sine conjugi habitent: quod si habi-
 „ tare voluerint, alterius fratri utatur auxilis, cuius testimonio vi-
 „ ta ejus debeat clarior apparere.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. pag. 618. Edit. secundæ & HARDUINUM
 cit. Tom. II. Column. 1044.

§. XVIII.

CONCILIO AURELIANENSE III. *Can. II.* (a)

„ Ut nullus clericorum, a subdiacono & supra, & quos uxores
 „ in proposito suo accepere inhibetur, propriæ, si forte jam
 „ ha-

„ habeat, misceatur uxori. Quod si fecerit, laica communione con-
 „ tentus, juxta priorum Canonum statuta ab officio deponatur.
 „ Quem si sciens Episcopus suus in hac vilitate permixtionis viven-
 „ tem, ad officium postea admiserit, & ipse Episcopus ad agendum
 „ pœnitentiam tribus mensibus sit a suo officio sequestratus.,,

(a) Apud BINIUM cit. Tom. II. Part. II. pag. 27. & AUGUSTINUM Jur. Pontif. vet. Epit. Lib. VII. Tit. XXVII. Cap. 17.

§. XIX.

CONCILIO ARVERNENSE Can. XII. (a)

„ Cum presbyteri atque diaconi, sublimi dignitatis apice præro-
 „ gentur, actibusque omnino seculi renuntient, & ad sacrum
 „ ministerium electi, repudient, & quisquis est presbyter atque dia-
 „ conus, divino munere benedictione perceptra, uxoris suæ prius,
 „ frater ilico efficiatur ex conjuge: attamen quosdam reperimus ar-
 „ dore libidinis inflammatos abjecto militiae cingulo, vomitum pris-
 „ tinum & inhibita rursus conjugia reperiisse, atque incesti quodam-
 „ modo crimine clarum decus sacerdotii violasse, quod nati etiam
 „ filii prodiderunt. Quod quisquis fecisse, cognoscitur, omni in-
 „ perpetuum, quam admisso jam, crimine perdidit, dignitate pri-
 „ vabitur.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 32. & AUGUSTINUM cit. Tit. XVII. Cap. 18.

§. XX.

CONCILIO AURELIANENSE IV. Can. XVII. (a)

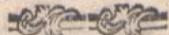
„ Ut Sacerdotes five diaconi, cum conjugibus suis non habeant
 „ communem lectum, & cellulam, ne propter suspicionem car-
 „ nalis consortii religio maculetur. Quod si fecerint, juxta priscos
 „ canones ab officio degradentur.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 36. & HARDUINUM cit. Tom. II. Co-
 lumn. 1438.

§. XXI.

CONCILIO AURELIANENSE V. Can. IV. (a)

„ Si quis clericus post acceptam benedictionem cuiuslibet Joci vel
 „ ordinis, ad conjugalem thorum, jam sibi illicitum, denuo re-
 „ dire

„ dire præsumperit, usque in diem vitæ ab honore accepti ordinis,
 „ &, sicut habent antiquorum Patrum canones, ab officio depona-
 „ tur, ei tantummodo communione concessa.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 38. & AUGUSTINUM cit. Tit. XVII.
 Cap. 21.

§. XXII.

CONCILIO TURONENSE II. Cap. XIII (a)

„ **E**piscopus conjugem, ut sororem, habeat: & ita sancta guber-
 „ natione gubernet domum omnem, tam Ecclesiasticam, quam
 „ propriam, ut nulla de eo suspicio quaqua ratione consurgat. Et
 „ licet, Deo propitio, Clericorum suorum testimonio castus vivat,
 „ quia cum illo tam in cella, quam ubicunque fuerit, secum habi-
 „ tent, eumque Presbyteri, & Diaconi vel deinceps clericorum tur-
 „ ba juniorum, Deo adjutore, conservant: sic tamen propter zelo-
 „ tem Deum nostrum, tam longe absint, manlionis propinquitate
 „ divisi, ut nec hi, qui ad spem recuperandam Clericorum servitu-
 „ te nutriuntur, famularum propinqua contagione polluantur.,,

IDEM Cap. XX.

„ **A**rchipresbyteri vicani, & Diaconi, & Subdiaconi, non quidem
 „ omnes, sed plures in hac suspicione tenentur a populo, quod
 „ eum conjugibus suis maneant. Pro qua re hoc placuit observa-
 „ re, ut quotiescumque Archipresbyter seu in vico manserit, seu
 „ ad villam suam ambulaverit, unus lector canonicorum suorum,
 „ aut certus aliquis de numero clericorum cum illo ambulet, & in
 „ cella, ubi ille jacet, lectum habeat pro testimonio. Septem tamen
 „ inter subdiaconos & lectors vel laicos habeat concessos, qui vi-
 „ cissim septimanas suas cum illo facere omnino procurent: & qui
 „ distulerit, fuitigetur. Et si in hoc Presbyter negligens inventus
 „ fuerit, quod non hoc sic implere contendat, triginta diebus com-
 „ munione privetur, donec pænitentiam agat, & sic revertatur ad
 „ gratiam. Reliqui Presbyteri, & Diaconi ac subdiaconi vicani,
 „ hoc studiose custodiant, ut mancipiola sua ibi maneant, ubi uxo-
 „ res suæ: illi tamen segregati solitarii in cella jaceant, & orent,
 „ & dormiant. Nam qui uxores non habent, in parte de manci-
 „ piolis suis habeant cellulas segregatim, ubi & ipsi itidem & orent
 „ se.

„ segregati & dormiant. Nam si inventus fuerit presbyter cum
 „ sua presbytera, aut Diaconus cum sua Diaconissa, aut Subdiacono-
 „ nus cum sua Subdiaconissa, annum integrum excommunicatus ha-
 „ beatur, & depositus ab omni officio clericali, inter laicos se ob-
 „ servare cognoscatur: eo tamen permisso, ut inter lectores in psal-
 „ lentium choro colligatur. Illi vero Archipresbyteri, qui tales
 „ caurelam super juniores suos habere noluerint, & non eos ha-
 „ buerint studio distringendi, ab Episcopo suo in civitate retru-
 „ dantur in cellam, ibique mense integro panem cum aqua man-
 „ ducent, & pœnitentiam agant pro sibi credito clero: quia nulli
 „ clericorum, juxta sententiam canonum, cum conjugi sua manere
 „ permittitur. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 227. & seqq. & HARDUINUM Concil.
 Tom. III. Column. 360. & 362.

§. XXIII.

CONCILIO MATISCONENSE I. Cap. XI. (a)

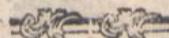
„ E piscopi, presbyteri, vel universi honoratores clerici, cum su-
 „ blimi dignitatis apice sublimentur, actibus omnino renuncient
 „ seculi, & sacro electi ministerio, repudient carnale consortium,
 „ ac permixtionis pristinæ contubernium permurant germanitatis
 „ affectu &, quisquis ille est, divino munere benedictione percep-
 „ ta, uxori prius suæ frater illico efficiatur ex conjuge. Eos vero,
 „ quos reperimus ardore libidinis inflammatos, abjecto religionis
 „ cingulo, ad vomitum pristinum & inhibita rursus conjugia rediisse,
 „ atque incesti quodammodo crimine clarum decus sacerdotii vio-
 „ lasse, quod nati etiam filii prodiderunt; quod qui fecisse cognos-
 „ citur, omni in perpetuum, quam admisso jam crimine perdidit,
 „ dignitate privabitur. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 263. & AUGUSTINUM cit. Tit. XVII.
 Cap. 24.

§. XXIV.

CONCILIO LUGDUNENSE II. Can. I. (a)

„ M ulta quidem anterioribus temporibus venerabilium patrum
 „ sanxit authoritas: nunc tamen, quia crescente, Deo propitio,
 „ H fide,

„ fide, oportet in clero, vel populo Catholico meliora salubri pontificum consilio renovari: idcirco beatissimorum patrum statuta reminiscentes, hujus tituli definitione sancimus, ut nullum clericum, ab ordine sancto Antistitis usque ad subdiaconi gradum, mulierem, praeter matrem, amitam, & sororem, in hospitio suo habere liceat. Placuit etiam, ut si quicunque uxoribus juncti, ad diaconatus aut presbyteratus ordinem quoquo modo pervenerint, non solum leto, sed etiam frequentatione quotidiana debeant de uxoribus suis sequestrari. Quod si, quod Deus avertat, de eorum familiari contubernio post acceptam benedictionem infans natus paruerit, ab officii gradu privetur..”

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 265. & HARDUINUM cit. Tom. III. Column. 353.

§. XXV.

CONCILIO TOLETANUM III. Can. V. (a)

„ Compertum est a sancto Concilio, episcopos, presbyteros, & diaconos venientes ex haeresi, carnali adhuc desiderio uxori- bus copulari. Ne ergo de cætero hoc fiat, præcipitur, quod & canonibus prioribus terminatur, ut non liceat eis vivere libidino- sa societate, sed manente inter eos fide conjugali, communem utilitatem habeant, & non sub uno conclavi maneant. Vel certe, si suffragatur virtus, in alia domo suam uxorem faciat habitare, ut castitas apud Deum & apud homines habeat testimonium bonum. Si quis vero post hanc conventionem obscene cum uxore elegerit vivere, ut lector habeatur. Qui vero semper sub canone ecclesiastico jacuerunt, si contra veterum imperata in suis celulis mulierum, quæ infamiae suspicionem possunt generare, con- sortium habuerint: illi canonice quidem distingantur, mulieres vero ab Episcopis venundentur, & pretium ipsum pauperibus erogetur..”

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 280. AUGUSTINUM cit. Tit. XVII. Cap. 22. & LUPUM cit. Differt. I. Cap. 4. pag. 32.

§. XXVI.

§. XXVI.

CONCILIO ANTISIODORENSE *Can. XX.* (a)

” **Q**uod si presbyter, quod nefas est dicere, aut Diaconus, aut
” Subdiaconus, post acceptam benedictionem infantes procrea-
” verit, aut adulterium commiserit, & Archipresbyter hoc Episco-
” po aut Archidiacono non intimaverit, integro anno non com-
” municet.”

IDEML *Can. XXI.*

” **N**on licet Presbytero, in uno lecto post acceptam benedictionem
” cum Presbytera sua dormire, nec in peccato carnali misceri,
” nec Diacono, nec Subdiacono.”

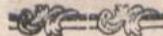

(a) Apud BINIUM cit. Part. II, pag. 296. & AUGUSTINUM cit. Tit. XVII.
Cap. 25.

§. XXVII.

CONCILIO TOLETANUM *VIII. Can. V.* (a)

” **Q**uintæ actionis impulsu pervenit ad totius Concilii sacrum au-
” ditum, quosdam sacerdotes, & ministros, obliviscentes ma-
” jorum, ac veterum constitutorum, aut uxorum, aut quaruncun-
” que fœminarum immunda societate, & execrabilis contagione tur-
” pari, & pessima cordis obstinatione, tam sacris literis, quam pa-
” trum regulis obviantes, nec levi quidem respiramine contemplan-
” tes, quod scriptum est: Sancti estote, quoniam & ego sanctus
” sum, dicit Dominus. Et illud Apostolicum: Mortificate membra
” vestra, quæ sunt super terram, id est, fornicationem & immun-
” ditiam, concupiscentiam malam & avaritiam: quibus quanto est
” pertinacior vis in malis, tanto anterioribus convenit obviare de-
” cretis. Propter quod flagitiis detectis, specialiter hoc a sancto
” Concilio definitur, ut omnes Episcopi id ipsum in suis querere
” solicite curent. Et cum hoc verissime reperire potuerint, omnes
” placita cautione taliter distringant, ut nunquam ulterius tam abo-
” minanda committrant. Mulieres vero seu liberæ sint, seu ancillæ
” hac illis turpitudine sociatae, ita omnimode separentur, aut certe
” vendantur, ut ulterius ad consocios sui criminis revertendi om-
” nem habeant aditum denegatum. Illi vero, si omnino coerceri
” nequi-

„ nequiverint, usque ad exitum vitæ suæ monasteriis deputati, dis-
„ ciplinis monasticis maneant omnino subjecti. „

IDEUM *Can. VI.*

„ **S**extæ discussionis objeeto, quorundam male sibi consciorum pa-
„ ruit denotatum elogium. Nam relatum est nobis, quosdam
„ subdiaconos, postquam ad sacri hujus ordinis pervaenerint gradum,
„ non solum carnis immunditia sordidari, cum scriptum sit, Mun-
„ damini qui fertis vasa Domini: Sed etiam (quod dictu quoque
„ nefas est) novis uxoribus copulari, afferentes hoc ideo sibi licere,
„ quia benedictionem a pontifice se nesciunt percepisse. Proinde,
„ omni excusationum discillo velamine, id præcipimus observari,
„ ut, cum iidem subdiacones ordinantur, cum vasis ministerii be-
„ nedictio eis ab Episcopo detur, sicut in quibusdam Ecclesiis ve-
„ rustas tradit antiqua, & sacra dinoicitur consuerudo substare pro-
„ lata, omni penitus ab illis sorte mulierum ac familiaritate remo-
„ ta. Qnod si hoc vulnere deinceps fuerint sauciati, mox erunt
„ sub pœnitentia oneribus usque ad extreum vitæ monasteriis
„ religandi. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 490. AUGUSTINUM cit. Tit. XVII. Cap.
26. & LUPUM cit. Difser. I. Cap. 10. pag. 65.

§. XXVIII.

CONCILIO TOLETANUM IX. *Can. X. (a)*

„ **C**um multæ super incontinentia ordinis clericorum hac tenus
„ emanaverint sententiae Patrum, & nullatenus ipsorum refor-
„ mari quiverit correctio morum, usque adeo sententiam judican-
„ tum protraxere commissa culparum, ut non tantum ferretur ul-
„ tio in actores scelerum, verum & in progeniem damnatorum,
„ Ideoque quilibet ab Episcopo usque ad Subdiaconum deinceps,
„ qui vel ex ancillæ, vel ex ingenuæ derestando connubio, in ho-
„ nore constituti filios procreaverint, illi quidem, ex quibus geniti
„ probabuntur, canonica censura damnentur: Proles autem aliena
„ pollutione nata, non solum hæreditatem nunquam accipiet, sed
„ etiam in servitutem ejus Ecclesiæ, de cuius Sacerdotis vel ministri
„ ignominia nati sunt, jure perenni manebunt. „

(a) CAUSS, XV. Quæst. VIII, C. 3. & apud BINIUM cit. Part. II. pag. 516.
&

& HARDUINUM cit. Tom. III. Column. 975. Conferatur quoque BERARDUS de Gratian. Canon. Part. I. Cap. 17. pag. 247.

§. XXIX.

CONCILIO TRULLANUM sive QUINNISEXTUM Can. VI. (a)

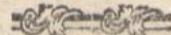
Quoniam in Apostolicis canonibus dictum est, eorum, qui non
ducta uxore in clerum promoventur, solos lectors & canto-
res uxorem posse ducere, & nos hoc servantes decernimus, ut
deinceps nulli penitus hypodiacono, vel diacono, vel presbytero
post sui ordinationem contrahere liceat. Si autem fuerit hoc au-
sus facere, deponatur. Si quis autem eorum, qui in clerum ac-
cedunt, velit lege matrimonii mulieri conjungi, antequam hypo-
diaconus, vel diaconus, vel presbyter ordinetur, hoc faciat.„

IDEI Can. XII. (b)

Porro hoc quoque ad nostram cognitionem pervenit, quod in
Africa & Lybia & aliis locis quidam ex iis, qui illic sunt,
religiosissimi Praesules cum propriis uxoribus, etiam postquam ad
eos processit ordinatio, una habitare non recusant, ex eo popu-
lis offendiculum & scandalum afferentes. Cum itaque studium
nostrum in eo magnopere laboret, ut omnia ad gregis in manus
nostras traditi nobisque commissi utilitatem fiant, nobis visum est,
ut nihil ejusmodi deinceps ullo modo fiat. Hoc autem dicimus,
non ad ea abolenda & everrenda, quae apostolice antea constitu-
ta sunt, sed populorum salutis & ad meliora progressionis curam
gerentes, & ne status ecclesiasticus ullo probro afficiatur. Dicit
enim divinus Apostolus: Omnia ad Dei gloriam facite: sine of-
fendiculo estote & Judaeis & Græcis, & Dei Ecclesiae, quemad-
modum & ego omnibus in omnibus placebo, non quærens meam
utilitatem, sed multorum ut serventur. Imitatores mei estote,
sicut & ego Christi. Si quis autem tale quid agere deprehensus
fuerit, deponatur.„

(a) Apud BINIUM Concil. Tom. III. Part. I. Sect. prior. pag. 233. & LUPUM
Synodorum General. Tom. II. pag. 880. Conferatur DISTINCTIO XXXII. C. 7.
De autoritate hujus Concilii, canonumque in eo editorum agit BERAR-
DUS de Gratiani Canon. Part. I. Cap. 41. pag. 401,

(b) Qua-

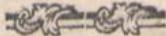
(b) Quomodo huic *Canon XIII.* cohæret? „Quoniam Romanæ Ecclesiæ
 „ pro canone traditum esse cognovimus, ut promovendi ad Diaconatum,
 „ vel presbyteratum, profiteantur, se non amplius suis uxoribus conjun-
 „ gendos; nos antiquum canonem Apostolicæ perfectionis ordinisque ser-
 „ vantes, hominum, qui sunt in sacris, legitima conjugia deinceps quo-
 „ que firma & stabilia esse volumus, nequaquam eorum cum uxoribus
 „ conjunctionem dissolventes, vel eos mutua tempore convenienti confue-
 „ tudine privantes. Quamobrem si quis dignus inventus fuerit, qui hy-
 „ podiaconus, vel diaconus, vel presbyter ordinetur, is ad talem gradum
 „ assumi nequaquam prohibeatur, si cum legitima uxore cohabitet. Sed
 „ neque ordinationis tempore ab eo postuletur, ut profiteatur se a legitimi-
 „ ma cum uxore consuetudine abstentur: ne ex eo a Deo constitutas
 „ & sua præsentia benedictas nuptias injurya afficer cogamur, Evangelica
 „ voce exclamante: *Quæ Deus coniunxit, homo non separat.* Et Apos-
 „ tolo docente: *Honorabiles nuptias & torum immaculatum.* Et, *alligatus*
 „ *es uxori? ne quære solutionem.* Scimus autem, sicut & qui Carthagini-
 „ ne convenerunt, &, vitæ ministrorum honestatis curam gerentes, dixe-
 „ runt, ut subdiaconi, qui sacra mysteria contrectant, & diaconi & pres-
 „ byteri secundum proprios terminos a confortibus abstineant, ut & quod
 „ per Apostolos traditum est, & ab ipsa usque antiquitate servatum, nos
 „ quoque similiter servemus, tempus in omni re scientes, & maxime in
 „ jejunio & oratione. Oportet enim eos, qui divino altari assident, in
 „ sanctorum tractandorum tempore, esse omnino continentes, ut possint
 „ id quod a Deo simpliciter petunt, obtinere. Si quis ergo fuerit ausus
 „ præter Apostolicos Canones incitatus aliquem eorum, qui sunt in sacris,
 „ presbyterorum, inquinans, vel diaconorum, vel hypodiaconorum, con-
 „ junctione cum legitima uxore & consuetudine privare, deponatur. Si
 „ militer & si quis presbyter vel diaconus suam uxorem pietatis prætex-
 „ tu ejecerit, segregetur: & si perseveret, deponatur.” Conferatur DIS-
 „ TINCT. XXXI. C. 13. Recte proin BEFARDUS cit. Cap. 41 pag. 407.
 „ expostulat. „ Prosequuntur Trullani Antistites, & ajunt, injuriam fieri
 „ nuptiis, & Deo nuptiarum Auctori, quoties eisdem frui non permittan-
 „ tur sacerdotes, verum ipsimet sua sententia damnantur, dum iidem Epis-
 „ copi Trullani in Canone 12 conqueruntur, Episcopos quosdam post
 „ ordinationem suam adhuc cum uxoribus antea ductis conversari, ex eo
 „ populis offendiculum & scandalum adserentes; Deinde Episcopis illis pro-
 „hibent indicta poena depositionis, ut nihil ejusmodi deinceps ullo moda-
 „ fiat... ne flatus Ecclesiasticus ullo probro afficiatur. Quærerem hoc in
 „ loco a Græcis, num injuria fiat nuptiis, aut Deo nuptiarum Auctori,
 „ si quis ab ipsis abstineat sanctioris vitæ Ecclesiastice professione? Si
 „ fieri injuriam dicunt, eccur Episcopis interdicunt, ne post Episcopatum
 „ adeptum cum uxoribus amplius jungantur, Eccur Episcopis id probro

„ vertunt, offendiculo & scandalo? Quod si nullam & nuptiis & Deo in-
 „ juriam fieri profitentur, cur Subdiaconos, Diaconos, Sacerdotesque præ-
 „ textu ordinis sui ab uxoris consuetudine abstinentes, *benditas nuptias in-*
 „ *juria afficere exclamat?* Demum iidem Græci perperam contorserunt
 „ canonem Carthaginensem de continentia clericorum, quem restringere
 „ voluerunt ad tempora vicos Sacerdotalis, contra, quam Sententia ejus-
 „ dem canonis ferat. Est is canon tertius Concilii Carthaginensis II. ab
 „ Ecclesia Græca recepti, cuius hæc sunt verba: *Aurelius Episcopus di-*
 „ *xit: Cum in priore Synodo de continentia, & Castitatis modo quærebatur,*
 „ *placuit, ut hi tres gradus, qui vinculo quodam castitatis per consecrationem*
 „ *implicati sunt, Episcopi, inquam, Presbyteri, & Diaconi, ut sanctos Epis-*
 „ *copos & Sacerdotes Dei & Levitas, & Divinis Sacrificiis ministrantes de-*
 „ *cet, in omnibus continentes sint, quo possint, quod a Deo simpliciter petunt,*
 „ *impetrare; ut & quod per Apostolos traditum, & ab ipsa antiquitate ser-*
 „ *vatum est, nos quoque similiter servemus.* Canon ita expressus non eam
 „ interpretationem patitur, quæ ipsi a Græcis affingitur, dum perspicue
 „ præcipitur: Sacerdotes & Ministros per sacram Ordinationem *vinculo*
 „ *quodam castitatis implicari*, dum eadem de Presbyteris, & Ministris, quæ
 „ de Episcopis, definiuntur, quos tamen Episcopos ipsum Græci omnino
 „ removendos ab uxoribus decreverunt. Etenim qui tautummodo in or-
 „ dine vicos suæ continere jubetur, non dicitur in vim suæ consecrationis
 „ continentiae quodam vinculo implicari, neque potest Episcopis, qui juxta
 „ disciplinam Græcorum perpetuam continentiam profitentur, comparari,
 „ & una cum ipsis, eademque lege concludi. Hæc omnia observatione
 „ digna arbitratus sum, potissimum quia nonnulli ex recentioribus hæreti-
 „ cis ex hoc canone occasionem optimam rati sunt habere, redarguendi
 „ disciplinam Romanæ Ecclesiæ Græcorum disciplinæ merito adversantem.
 „ Videant ipsi in primis, quibus monumentis, quibusque utantur auctori-
 „ bus, videlicet monumentis, quæ invicem secum non constant, auctori-
 „ bus autem, qui veterum Patrum sententias detorquere studuerunt, „
 Conferatur insimil LUPUS cit, Tom. II. pag. 891. & seqq.

§. XXX.

CONCILII AQUISGRANENSE tempore Ludovici I. Cap. VI. (a)

„ **S**ubdiaconi, qui apud græcos Hypodiaconi vocantur, in Esdra
 „ inveniuntur, appellanturque ibi Nathinæi, id est, in humili-
 „ tate Domino servientes. Ex eorum ordine fuit ille Nathanael,
 „ qui in Evangelio Joannis divina proditione commonitus, salvato-
 „ rem meruit confiteri. Quique etiam ad primum divinitatis indi-
 „ cium fidelis enituit, protestante Domino ac dicente; *Ecce vere Is-*
 „ *raeli-*

„ *raelita, in quo dolus non est.* Denique isti oblationes in templo
 „ Domini suscipiunt a populis. Isti obediunt officiis Levitarum.
 „ Isti quoque vasa corporis & sanguinis Christi diaconibus ad Altaria Domini offerunt. De quibus quidem placuit Patribus, ut,
 „ quia sacra Mysteria contrectant, casti, & continentes sint ab uxoriis,
 „ & ab omni carnali immunditia liberi, juxta quod illis,
 „ Propheta dicente, jubetur: *Mundamini, qui fertis vasa Domini.* Hi
 „ igitur cum ordinantur, sicut Sacerdotes & Levitae, manus impositionem non suscipiunt: sed patenam tantum, & calicem de manu Episcopi, & ab Archidiacono Scyphum aquæ cum aqua manili, & manutergium accipiunt. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. I. Sect. poster. pag. 211. & HARTZHEIM Concil. German. Tom. I. pag. 437.

§. XXXI.

CONCILIUM WORMATIENSE *Can. IX.* (a)

„ Placuit, ut Episcopi, Presbyteri, diaconi, subdiaconi abstineant
 „ se a conjugibus, & non generent filios. Quod si hoc decreatum violaverint, ab honore clericatus pellantur. „

(a) Apud BINIUM cit. Sect. poster, pag. 593. & AUGUSTINUM cit. Tit. XVII. Cap. 28.

§. XXXII.

SYNODUS AUGUSTANA *Cap. I.* (a)

„ Si quis Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorumque uxorem accepit, a sibi injuncto officio deponendus est,
 „ sicut in Concilio Carthaginensi tenetur Cap. XXV. „

EADEM *Cap. XI.*

„ Episcopus, Presbyter, Diaconus, Subdiaconus, ut in multis Conciliis firmatum est, quia Divina ministeria contrectant, ab uxoribus abstineant. Cæteri autem Clerici, quando ad maturioram ætatem pervenerint, licet nolentes, ad continentiam cogantur. „

(a) Apud CANISIUM Thesaur. Monument. Tom. III. pag. 11. Curante BASNAGE. Et apud HARTZHEIM Concil. Germ. Tom. II. pag. 623.

§. XXXIII.

— — —

§. XXXIII.

CONCILIO TICINENSE *Can. I.* (a)

„ Nullus Presbyter, nullus diaconus, nullus subdiaconus, nullus in
 „ clero uxorem aut concubinam admittat, cum nulli quoque
 „ laicorum scire liceat mulierem præter uxorem. Quod si fecerit,
 „ secundum ecclesiasticam regulam deponatur. „

(a) Apud LABBEUM *Concil. Tom. XIX.* pag. 353. Curante MANSL. Venetiis 1774.

§. XXXIV.

CONCILIO BITURICENSE *Can. VI.* (a)

„ Ut Episcopi nullum amplius ad subdiaconatus gradum ordinent,
 „ nisi in præsentia Episcopi ante altare sedentis Deo promittat,
 „ nunquam se habiturum uxorem, neque concubinam, & si tunc
 „ eam habuerit, mox ei abrenunciet, quod lingua Francorum egu-
 „ erpiere dicimus. „

IDEM *Can. VIII.*

„ Ut filii Presbyterorum sive Subdiaconorum in Sacerdotio, vel
 „ Diaconatu, Subdiaconatu nati, nullo modo ulterius ad Cleri-
 „ catum suscipiantur; quia tales & omnes alii, qui non de legitimo
 „ conjugio sunt nati, semen malum in Scripturis divinis appellan-
 „ tur, nec apud sæculares leges hereditari possunt, neque in testi-
 „ monium suscipi; & qui de talibus Clerici nunc sunt, sacros Or-
 „ dines non accipiunt, sed in quounque gradu nunc sunt, in eo
 „ tantum permaneant, & ultra non promoveantur. „

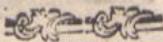

(a) Apud CABASSUTIUM in *Notitia Ecclesiast.* pag. 443, Bambergæ MDCLXIV.

§. XXXV.

CONCILIO TOLOSANUM *Can. VII.* (a)

„ Placuit quoque, presbyteros, diaconos & reliquos clericos, qui
 „ Ecclesiasticos tenuerint honores, abstinere omnimode ab uxo-
 „ ribus, vel reliquis mulieribus; Quod si non fecerint, honore si-
 „ mul & officio priventur, & a propriis Episcopis excommunicen-
 „ tur. „

(a) Apud BINIUM cit. Tom. III. Part. II. pag. 220. & HARDUINUM Concit.
Tom. VI. Part. I. Column. 1045.

§. XXXVI.

CONCILIUM ROMANUM sub Nicolao II. §. Ut nullus missam. (a)

Quicunque sacerdotum, diaconorum, subdiaconorum, post constitutum beatæ memoriae prædecessoris nostri Sanctissimi Patris Leonis de castitate clericorum, concubinam palam duxerit, vel ductam non reliquerit: ex parte omnipotentis Dei, auctoritate beatorum Apostolorum Petri & Pauli, præcipimus & omnino contradicimus, ut missam non cantet, neque evangelium vel epistolam ac missam legat, neque in presbyterio ad divina officia cum iis, qui præfatae constitutioni obedientes fuerint, maneat, neque partem ab Ecclesia suscipiat, quoisque a nobis sententia super hujusmodi, Deo concedente, procedat.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 224. & HARDUINUM cit. Tom. VI. Part. I. Column. 1062.

§. XXXVII.

CONCILIUM ROMANUM I. tempore Gregorii VII. Cap. XII. (a)

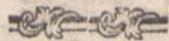
Vetus testamentum partim in ministeriis, partim in moralibus præceptis continetur, sed adveniente Christo cessavit in misericordiis & carnalibus observantiis, quia ipse est finis, sive completio legis, in moralibus præceptis adhuc manet, quia semper est observandum: *Diliges proximum tuum sicut te ipsum.* & reliqua, &c. Quicunque ergo ex lege aliquam carnalem observantiam novo quidem testamento adversam, adhuc observandam esse dogmatisat, procul dubio cum Galathis, imo cum Ebionitis judaizat. Conjugale autem opus Sacerdotum inter carnalis legis observantiam computatur, quibus unquam Sacerdotibus hoc tantum in legge successionis causa legitur concessum, quia ex alia tribu nullus eo tempore pervenit ad Sacerdotium. Nam nostro tempore ex quolibet genere sacerdotes eligere licet, quibus & merito interdicitur conjugale opus, cum non jam successores habeant necessarios. Quapropter quisquis & hoc tempore illud Judaicum con-

, jugium

„ jugium sacerdotibus licere cum Sozomeno, vel potius cum Ebio-
 „ ne dogmarizat, non negligenter illud inevitabile anathema consi-
 „ derat, quo ipse Apostolicus specialiter judaicarum observationum
 „ prædicatores anathematizat, Galathas Judaizantes ira deterrens:
 „ Sed licet nos, aut Angelus de Cœlo evangelizet vobis, preterquam quod
 „ evangelizavimus vobis, anathema sit. Idem vero inculcans subjun-
 „ git: Nunc iterum dico vobis, si quis evangelizaverit præter id quod
 „ accepisti, anathema sit. Idem quoque Paulus ipsum Principem
 „ Apostolorum, Antiochiae licet ejusdem Sedis Episcopum, libera-
 „ liter corripuit, eo quod non quidem prædicando, sed suo exem-
 „ plo judaizare cogeret, cum se ab eorum convivio pro timore Ju-
 „ ðæorum simulando subtraheret. Praeterea ipse hæresiarches He-
 „ bion cum omnibus suis sectatoribus inter reliquos hæreticos ana-
 „ thematizatus est a sacratissima Synodo Constantinopolitana, & a
 „ B. Gelasio Papa in Apostolica Sede, quod anathema nullus sub-
 „ terfugere poterit, quicunque ipsum hæresiarcham per Sozomeni
 „ cap. sectari præsumperit. „

IDEML Cap. XIII.

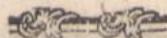
„ Quidam etiam videntur sibi nimium scoli, afferentes inconti-
 „ nentiam sacerdotibus esse concessam in illo Apostoli: unusquis-
 „ que suam uxorem babeat. Qui autem non intelligunt, quæ loquun-
 „ tur, neque de quibus affirmant; aut, si intelligunt, suam ipsorum
 „ conscientiam impugnant. Nam attestante B. Hieron. Corinthii
 „ inter cætera ab Apostolo quæsierant, an nuper renatis in Christo
 „ carnalis copula licita esset? quibus ita rescripsit Apostolus: de qui-
 „ bus autem scriptistis mibi, bonum est hominem mulierem non tangere;
 „ propter fornicationem autem unusquisque suam uxorem babeat, unaqua-
 „ que virum suum. Uxori vir debitum reddat, similiter autem & uxor
 „ viro. Mulier sui corporis potestatem non babeat, sed vir. Similiter &
 „ vir sui corporis potestatem non babeat, sed mulier. Nolite fraudare in-
 „ vicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: quod ita
 „ exponit B. Hieronym. in lib. contra Jovinianum: non dixit Aposto-
 „ lus: propter fornicationem ducat unusquisque uxorem; alioquin hac excu-
 „ satione libidini frena laxasset, ut quotiescumque uxor moriatur, toties
 „ ducenda sit alia, ne fornicemur: sed unusquisque uxorem suam babeat:
 „ suam, inquit, babeat, sua utatur, quam habebat, antequam crederet,
 „ quam bonum erat non tangere, & post fidem Christi sororem tantum
 „ nosse,

» nosse, non conjugem; nisi fornicatio tantum excusabilem faceret. Nolite
 » fraudare invicem, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacatis orationi.
 » Oro re, quale illud bonum est, quod orare prohibet, quod cor-
 » pus Christi accipere non permittit; quamdiu enim impleo mariti
 » officium, non impleo continentis. Juber idem Apostolus in alio
 » loco, ut semper oremus; si semper oramus, nimirum conjugio-
 » serviendum est, quandoquidem quotiescumque uxori debitum red-
 » do, orare non possum. Sic & Petrus Apostolus docet Christiania-
 » nos, ut infirmiori vasculo muliebri honorem tribuant, ab opere
 » conjugali cessantes, ne impediantur eorum orationes. Quis ergo
 » sanæ mentis prædictas Apostoli sententias de exercendo conjugali
 » opere sacerdotibus ascribat, quorum quotidianum est officium,
 » non modo orare, sed & divina sacramenta contrectare, præsertim
 » cum in eodem loco etiam cuilibet Christiano tempore orationis
 » injungatur continentia. Nempe si Apostolus his etiam sacerdoti-
 » bus carnalem copulam concederet, profecto contrarius sibi esset,
 » qui ad Titum scribens præcipit, ut sacerdotes sobrii, justi sint,
 » atque continentes. Et non hic sacerdotibus, sed laicis, & his
 » non solidum cibum, sed lacteum potum ministrat, ut pura neo-
 » phitis, qui nondum sibi, necdum aliis sufficienter erant instructi.
 » .... Idem Apostolus sacerdotale officium penitus intercludit. Ea-
 » dem etiam ratione probatur, ad Laicos, non sacerdotes spectare,
 » quidquid idem Apostolus scribit de exercendo opere conjugali,
 » ut illud: quod si se non continent, nubant. Melius est nubere,
 » quam uri. Id est, melius est legitimo marito misceri, quam for-
 » nicari. Et illud: solutus es ab uxore, noli querere uxorem, si acce-
 » peris uxorem, non peccasti; si nupserit virgo, non peccat. Hoc itaque
 » nullo modo de sacerdotibus vel de aliis continentiae dedicatis
 » dicitur; sed de illis tantum, qui legitime conjugari possunt, un-
 » de B. Hieron. in lib. supradicto: si, inquit, nupserit virgo, non
 » peccabit, non illa virgo, quæ semel Dei cultui dedicata; barum enim si
 » qua nupserit, damnationem habebit, quia primam irritam fecit fidem:
 » si autem hoc de viduis dictum objecerit, quanto magis de virginibus præ-
 » valebit, cum etiam his non liceat, quibus aliquando licuit, virgines
 » enim, quæ post consecrationem nupserint, non tam adulteræ sunt, quam
 » incœstæ. Si ergo prædictæ Apostoli sententiae hujusmodi conti-
 » nentibus carnalem copulam non concedunt, quanto minus sacer-
 » dotibus, maxime cum illæ simpliciter ad continentiam sint con-
 » secra-

„ secratæ, illi autem ipsis continentibus sint prælari, & per vene-
 „ randam manus impositionem, & per sacrosancti chrismatis unctio-
 „ nem. Præterea idem Apostolus ipsis, quibus conjugale opus
 „ exercere concedit, eisdem etiam secundum nuptias inire licenter
 „ permittrit. Soluto enim ab uxore aliam ducere concedit, & vi-
 „ duæ nubendi licentiam attribuit. Nullatenus ergo sacerdotes sub
 „ permisoria carnalis copulæ sententia comprehendit, quibus in Epist.
 „ ad Timoth. & Titum digamiam penitus prohibuit, cum jubeat
 „ tantum unius uxoris virum eligi ad sacerdotium: nam nec apud
 „ ethnicos bigamia licebat sacerdotibus B. Hieronymo afferente con-
 „ tra Jovinianum.

„ Legant, inquit, nostrates, antequam religio nostra fulgeret in mun-
 „ do, unicubas semper habuisse inter matronas decus, per illas fortunæ
 „ muliebri sacra fieri solita, nullam sacerdotum bigamum, nullum flaminem
 „ bimaritum. Hierofantas quoque Atheniensium usque hodie cicutæ sorbi-
 „ tione castrari, & postquam in Pontificatum electi fuerint, viros esse de-
 „ finere. Quicunque autem prædicti Apostoli verba in tantum adul-
 „ terant, ut sub eorum perversa interpretatione etiam sacerdotibus
 „ incontinentiam licere consignant, procul dubio sequuntur Nico-
 „ laum hæresiarchen, quem Clemens Alexan. in 3. lib. Stromatum
 „ refert, uxorem suam cuilibet etiam volenti prostituisse, & hoc
 „ exemplo suo docuisse, cunctis promiscua arque communia fœmi-
 „ narum consortia licere, & hoc ideo, ut a majoribus . . . . quia
 „ scriptum est: & erant illis omnia communia, inter quæ Nicolaus
 „ numeravit & conjugia. Sicut ergo ille Apostolicum exemplum
 „ nimis generaliter & perverse acceptum in hæresim mutasse refer-
 „ tur, sic & isti illud Apostoli: unusquisque uxorem suam habeat, ni-
 „ mis generaliter & perversissime interpretantes, in errorem ver-
 „ tisse notantur, qui sub eodem exemplo contra eundem Aposto-
 „ lum sacerdotibus conjugale opus concessum fallaci pertinacia con-
 „ tendunt. Quamvis enim in sacris ordinibus promiscua fœmina-
 „ rum consortia magis detestanda sunt, quam singularia, deprava-
 „ tio tamen Apostolicae institutionis ipsi hæresiarchæ Nicolao minus
 „ imputanda videtur, quam istis. Ille enim eo quidem tempore
 „ Apostolicam doctrinam male interpretatus est, cum vix imprimis
 „ nomen Christianitaris incepisset, cum Evangelica, & Apostolica
 „ doctrina nondum esset per totum mundum dilatata, nondum tot
 „ virtutibus tot signis, tot sacratissimis S. S. Martyrum triumphis
 „ appro-

„ approbata. Iste autem eandem doctrinam jam ubique, ignotam
 „ nec rusticis jam dudum, imo jam ab antiquo sanguine S. S. Pa-
 „ trum consecratam & irrefragabiliter corroboratam obstinatissima
 „ temeritate nituntur depravare. Unde & illam perditionem sub-
 „ terfugere nequibunt, quam ipse princeps Apostolorum deprava-
 „ toribus scripturarum assignat, qui epistolas coapostoli ejus Pauli
 „ ita nobis commendat: *In quibus, inquit, epistolis sunt quædam dif-*
 „ *ficia intelle&tu, quæ indo&ti, & instabiles pravant, sicut & cæteras*
 „ *scripturas ad suam ipsorum perditionem.* Vos ergo fratres præscien-
 „ tes, custodire, ne insipientium errore traducti excidatis a propria
 „ firmitate; ut autem clarius eniteat, Apostolum in superioribus
 „ sententiis non sacerdotibus, sed laicis carnale commertium indul-
 „ sisse, diligenter inspiciamus, quod idem Apostolus ministros san-
 „ ctorum observare decernat, & quibus sacros ordines concedi vel
 „ denegari constitutus; Nam in eadem Apostolica institutione &
 „ defensoribus sacerdotalis incontinentiae perpetuum silentium evi-
 „ denter imponitur, & præfata nostri Apostolici statuta irrefragabi-
 „ liter corroborantur, quippe quæ nulli sacrum officium interdi-
 „ cunt, nisi quem & Apostolica præcepta penitus ab ipso sacro or-
 „ dine secludunt. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II, pag. 387. & HARDUINUM cit. Tom. VI. Part. I. Column. 1533.

§. XXXVIII.

CONCILIUM ANSANUM Can. V. (a)

„ Est autem decretum a sanctis Patribus in Concilio, & catholi-
 „ cis Episcopis, ut sacerdotes ab uxoribus se abstineant: sin-
 „ autem, in Ecclesiis sacrum mysterium non faciant, & ipsas Ec-
 „ clesias, quas possident, perdant. „

(a) Apud MARTENE Thesaur. anecdot. Tom. IV. pag. 76.

§. XXXIX.

CONCILIUM CLAROMONTANUM Can. IX. (a)

„ Ut nullus sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus, sed &
 „ nullus,

„ nullus, qui canonicam habet, fornicationis sibi copulam adjungat. Quod si fecerit, a canonica omnino arceatur. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 416. qui & refert alium ejusdem Concilii canonem tenoris: „ Eademque opera omnem simoniacam rerum sacram acquisitionem vetuit. Prohibuit omnibus, in ordinibus sacris constitutis, ne cum mulieribus, vel matrimonio conjunctis, vel non conjunctis, consuetudinem haberent, sed in perpetuo degerent coelibatu. „

§. XL.

CONCILIO LONDINENSE III. (a)

„ Ut nullus Archidiaconus, presbyter, diaconus, canonicus uxorem ducat, aut ducentam retineat. Subdiaconus vero quilibet, qui canonicus non est, si post professionem castitatis uxorem duxerit, eadem regula constringatur. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 437. & HARDUINUM Concil. cit. Part. II. Column. 1890.

§. XLI.

CONCILIO RHEMENSE sub Calixto II. Can. V. (a)

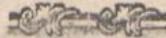
„ Presbyteris, diaconibus, subdiaconibus, concubinarum & uxorum contubernia penitus interdicimus. Si qui autem hujusmodi reperti fuerint, ecclesiasticis & officiis priventur & beneficiis. Sane si neque sic immunditiam suam correxerint, communione careant christiana. „

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 462, & HARDUINUM cit. Part. II. Column. 1984.

§. XLII.

CONCILIO LATERANENSE sub Calixto II. Cap. III. (a)

„ Presbyteris, Diaconibus, vel Subdiaconibus concubinarum & uxorum contubernia penitus interdicimus, & aliarum mulie-

rum cohabitationem: præter quas Synodus Nicena per solas necessitudinum caussas habitare permisit, videlicet matrem, sororem, amitam, vel materteram, aut alias hujusmodi de quibus nulla valeat juste suspicio oriri.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 464. & HARDUINUM cit. Part. II. Column. IIII.

§. XLIII.

CONCILII LONDONIENSE I. Can. VIII. (a)

Præcipimus etiam nec uni personæ archidiaconatus vel diversi ordinis tribuantur honores. Presbyteris, diaconibus, subdiaconibus, canonicis, uxorum, concubinarum, & omnino omnium fœminarum contubernia auctoritate Apostolica inhibemus, præter matrem, sororem, amitam, sive illas mulieres, quæ omni careant suspicione. Qui hujus decreti violator extiterit, confessus vel convictus, ruinam proprii ordinis patiatur.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 470. & HARDUINUM cit. Part. II. Column. 1205.

§. XLIV.

CONCILII LATERANENSE sub Innocentio II. Can. VI. (a)

Decernimus etiam, ut ii, qui in ordine subdiaconatus, & supra uxores duxerint, aut concubinas habuerint, officio atque ecclesiastico beneficio careant. Cum enim ipsi templum Dei, va- sa Domini, sacrarium Spiritus sancti debeant esse, & dici, indignum est, eos cubilibus & immunditiis deservire.„

IDEI Can. VII.

Ad hæc prædecessorum nostrorum Gregorii Septimi, Urbani, & Paschalis Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, præcipimus, ut nullus missas eorum audiat, quos uxores vel concubinas habere cognoverit. Ut autem lex continentiae & Deo placens

„ placens mundicia in ecclesiasticis personis, & sacris ordinibus di-
 „ latetur, statuimus, quatenus Episcopi, Presbyteri, Diaconi, Sub-
 „ diaconi, Regulares, Canonici, & Monachi, atque conversi pro-
 „ fessi, qui sanctum transgredientes propositum uxores sibi copu-
 „ lare præsumpserint, separantur. Hujusmodi namque copulatio-
 „ nem, quam contra Ecclesiarum regulam constat esse contractam,
 „ matrimonium non esse censemus. Qui etiam ab invicem separa-
 „ ti, pro tantis excessibus condignam pœnitentiam agant.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 487. & HARDUINUM cit. Part. II.
 Column. 1209.

§. XLV.

CONCILIO RHEMENSE sub Eugenio III. Can. VII. (a)

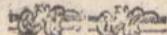
„ Quia vero continentia, & Deo placens munditia in Ecclesiasti-
 „ cis personis & sanctis ordinibus dilatanda est: sanctorum Pa-
 „ trum & prædecessoris nostri Papæ Innocentii vestigiis inhæren-
 „ tes, statuimus, quatenus Episcopi, presbyteri, subdiaconi, regu-
 „ lares Canonici, Monachi, atque conversi professi, qui sacrum
 „ transgredientes propositum uxores sibi copulare præsumpserint,
 „ separantur: hujusmodi namque copulationem, quam contra ec-
 „ clesiasticam rationem constat esse contractam, matrimonium non
 „ esse censemus. Qui etiam ab invicem separati, pro tantis exces-
 „ sibus condignam pœnitentiam agant. Id ipsum quoque de Sancti-
 „ monialibus, si quod absit, nubere tentaverint, observari præci-
 „ pimus.„

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 506. & CABASSUTIUM in No-
 tit. Ecclesiast. pag. 479. Conferatur CAUSS. XXVII. Quæst. I. C. 40.

§. XLVI.

CONCILIO LATERANENSE II. sub Alexandro III. Can. XI. (a)

„ Clerici in sacris ordinibus constituti, qui mulierculas suas in
 „ domibus suis incontinentiae nota tenuerint, aut abjiciant eas,
 „ K „ &

„ & continenter vivant, aut ab officio & beneficio ecclesiastico fiant
 „ alieni. Quicunque incontinentia illa, quæ contra naturam est,
 „ propter quam venit ira Dei in filios dissidentiæ, & quinque civi-
 „ tates igne consumpsit, deprehensi fuerint laborare: si clerici fue-
 „ rint, ejicientur a clero, vel ad pœnitentiam agendum in monas-
 „ teriis detrudantur: Si laici, excommunicationi subdantur, & a
 „ coetu fidelium fiant prorsus alieni.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II. pag. 557. & HARDUINUM cit. Part. II.
 Column. 1678.

§. XLVII.

CONCILIO LONDINENSE sub Gregorio IX. (a)

„ Innouit nobis, referentibus plurimis fide dignis, quod multi
 „ propriæ salutis immemores, matrimonii contraictis clandesti-
 „ ne, retinere cum uxoribus ecclesiæ, & ecclesiastica beneficia adi-
 „ pisci, de novo promoveri ad sacros ordines, contra statuta sacro-
 „ rum canonum, non formidant. Deinde processu temporis, proli-
 „ susceptæ de tali copula expedire videtur, ipsis viventibus vel de-
 „ functis, per testes vel instrumenta probare, contracta fuisse ma-
 „ trimonia inter eos. Verum quia per clericos matrimonio seu
 „ contubernio intendentres procurari animarum perditio, negligi
 „ salutis earum, & ecclesiastica diripi, morbo, qui multum invaluisse
 „ affteritur, sic duximus occurendum, ut si reperrum fuerit ali-
 „ quos taliter contraxisse, & ab Ecclesiis & ecclesiasticis beneficiis,
 „ quibus tam eos, quam quoslibet uxoratos fore decernimus ipso
 „ jure privatos, removeantur omnino: & si quæ bona post hujus-
 „ modi matrimonium qualitercumque quæsita fuerint, per ipsos vel
 „ submissas personas de bonis eorum, ea nequaquam filiis vel uxo-
 „ ribus hujusmodi, sed Ecclesiis, quas tenuerunt, vel in quibus
 „ habuerunt beneficia, protinus applicantur. Ipsi quoque filii, ad
 „ ecclesiæ & ecclesiastica beneficia & ecclesiasticos ordines, velut
 „ inhabiles, nullatenus admittantur, nisi cum eis, exigentibus eorum
 „ meritis, fuerit canonice dispensatum.,,

(a) Apud BINIUM cit. Part. II, pag. 710. & HARDUINUM Concil. Tom.
 VII. Column, 621.

§. XLVIII

§. XLVIII.

CONCILIO MOGUNTINUM Cap. XXXIX. (a)

„ **L**icer multa super continentia Clericorum, Patrum haec tenus
 „ emanaverint instituta, quia tamen adhuc nonnulli Clerici
 „ lumbos suos cingulo continentiae, ut accepimus, non accingunt
 „ in animae suae grave periculum, & scandalum plurimorum, non
 „ attendentes, quod scriptum est: *Sancti esote, quoniam Sanctus
 sum, &c.* Nos, qui saltem circa undecimam horam missi su-
 „ mus, ut nociva de vinea Domini Sabaoth, ex officio nobis in-
 juncto, quantum ipse dedit, extirpemus, quia *zelus nos comedit
 Domus Dei:* hujus igitur sacri approbatione Concilii duximus ali-
 „ quid statuendum. Præcipimus igitur, ut Clerici continenter &
 „ caste vivere studeant universim, maxime in sacris ordinibus con-
 stituti, quatenus in conspectu Omnipotentis Dei puro corde va-
 leant ministrare: Si quis autem Clericorum deinceps visus fue-
 „ rit incontinentiae vitio laborare, detinendo concubinam; nisi post
 „ ammonitionem canonicam illam prorsus a se expulerit, tunc offi-
 cio & beneficio spoliatur: Si vero nec fœtorem suae libidinis
 „ curaverit evitare, quia crescente conrumacia crescere debet &
 „ poena, anathematis gladio feriatur. „

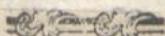
(a) Apud HARTZHEIM *Concil. German. Tom. III.* pag. 607.

§. XLIX.

CONCILIO VIENNENSE Cap. III. (a)

„ **P**raesentis igitur Concilii approbatione præcipimus, ut Clerici
 „ continenter & caste vivere studeant; quatenus puro & mundo
 „ corde Deo possint in officio ecclesiastico ministrare. „

(a) Apud HARTZHEIM *cit. Tom. III.* pag. 633.

§. L.

SYNODUS OLOMUCENSIS Cap. I. (a)

„ Nos hujusmodi vitium a sanctis Patribus, & eorum institutio-
 „ nibus prohiberi, & detestari scientes, & sicut Religioni Sa-
 „ cerdotum convenit, prospectum cupientes, monemus omnes Præ-
 „ latos, & Clericos nostræ Diœcesis, ut continenter & caste stu-
 „ deant vivere. „

(a) Apud HARTZHEIM *Concil. German. Tom. IV.* pag. 269.

§. LI.

CONCILIJ MAGDEBURGENSE Cap. XX. (a)

„ Attendentes insuper, quod scriptum est, & dictum præcipue
 „ Sacerdotibus, & Clericis universis: *Sancti estote, quia Sanctus*
 „ *ego sum:* Præcipimus hujus approbatione Concilii, ut universi
 „ in sacris Ordinibus constituti studeant caste vivere, quatenus in-
 „ conspectu omnipotentis Dei, puro corde, & mundo corpore va-
 „ leant ministrare. „

(a) Apud HARTZHEIM *cit. Tom. IV.* pag. 421.

§. LII.

CONCILIJ TRIDENTINUM *Sess. XXIV. Can. IX.*

„ Si quis dixerit, clericos in sacris ordinibus constitutos, vel re-
 „ guulares castitatem solemniter professos, posse matrimonium
 „ contrahere, contractum validum esse, non obstante lege Eccle-
 „ clesiastica, vel voto, & oppositum nihil aliud esse, quam dam-
 „ , nare